

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การแก้ไขประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามมาตรา ๑๕

แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ กลต. น. ๙๗๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ขอให้ตีความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ได้รับแต่งตั้งให้จัดการกองทุนที่ลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๓) ให้ยังคงมีอำนาจจัดการกองทุนได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปี โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้จัดการกองทุน การจัดการกองทุนและการกำหนดโทษที่ใช้บังคับอยู่ก่อนมาใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนในระหว่างนี้ด้วย และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุน นายทะเบียนอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้จัดการกองทุนต้องปฏิบัติเพิ่มเติมได้

ก่อนที่พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้มีหนังสือ ที่ ส.ก.ช. ๐๐๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง ขอให้พิจารณายกเลิกวิธีการบันทึกบัญชี และหนังสือ ที่ ส.ก.ช. ๐๒๙/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๓ เรื่อง นำส่งร่างประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๑/๒๕๔๓ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (นายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในขณะนั้น) เพื่อขอความเห็นชอบในการเปลี่ยนวิธีการพิจารณาตีราคาหลักทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเกี่ยวกับการบันทึกราคาของพันธบัตรรัฐบาลและตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยจากการบันทึกบัญชีด้วยวิธีมูลค่าตามบัญชี เป็นการบันทึกบัญชีด้วยราคาตลาด ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๔๒ โดยยกเลิกความในข้อ ๓ (๓) ของประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ และให้นำหลักเกณฑ์ในข้อ ๔ (๓) มาใช้บังคับแทน กล่าวคือ การคำนวณมูลค่าเพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ จากคำว่า “ให้ใช้มูลค่าตามบัญชี” เป็น “ให้คำนวณเป็นราคาตลาด” ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กลต. น. ๔๕๕/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การตีราคาหลักทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สรุปความได้ว่า การกำหนดให้ตีราคาพันธบัตรรัฐบาลและตราสารแสดงสิทธิใน

หน้าที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยโดยใช้มูลค่าตามบัญชีนั้น เป็นการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ ๔๒ เรื่อง การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุนที่กำหนดให้บันทึกบัญชีตามมูลค่ายุติธรรม และเนื่องจากมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้การจัดการกองทุนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง ประกาศ คำสั่ง ฯลฯ ที่ใช้บังคับได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามที่สมาคมฯ ได้ขอให้นายทะเบียนพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่นายทะเบียนมิได้ให้ความเห็นชอบร่างประกาศสมาคมฯ ที่ ๑/๒๕๔๓

เมื่อพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๕/๑๒๐๖ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๓ เรื่อง ขอให้พิจารณายกเลิกวิธีการบันทึกบัญชี ถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีดำริให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. รับเรื่องนี้ไปพิจารณาต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นว่า การแก้ไขหลักเกณฑ์การตีราคาพันธบัตรรัฐบาลและตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ยจากมูลค่าตามบัญชี เป็นมูลค่ายุติธรรมนั้น จะต้องแก้ไขประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ แต่โดยที่ประกาศสมาคมฯ ฉบับดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้จัดการกองทุนต้องปฏิบัติเพิ่มเติมได้ อย่างไรก็ดี สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขประกาศสมาคมฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีกระทบต่อประโยชน์ของสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการจ่ายผลประโยชน์จากกองทุนให้แก่สมาชิกที่จะสิ้นสมาชิกภาพ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงขอความอนุเคราะห์ให้การพิจารณาการตีความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจในการแก้ไขประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ หรือไม่

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้มีหนังสือ ด่วน ที่ กสท. น. ๑๕๖๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับลำดับการออกประกาศสมาคมฯ ดังนี้

๑. ข้อ ๒.๕ ของประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เพิ่มประเภทผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกำหนดให้ผู้จัดการกองทุนจะต้องเข้าเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมที่กลุ่มผู้จัดการกองทุนรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และต้องปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบที่ชมรมหรือสมาคมและนายทะเบียน

กำหนดทุกประการ

๒. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้รับรองสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จัดตั้งขึ้นและกำหนดให้ผู้จัดการกองทุนต้องเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ฯ ส่วนการกำหนดหลักเกณฑ์หรือระเบียบให้สมาชิกถือปฏิบัติจะต้องให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังพิจารณาด้วย

๓. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้พิจารณาร่างประกาศสมาคมฯ เกี่ยวกับการตีราคาหลักทรัพย์โดยการคำนวณเป็นราคาตลาด ซึ่งต่อมารัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบประกาศสมาคมฯ ที่ ๒/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๑

๔. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๐๖๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑ เรื่อง การตีราคาหลักทรัพย์ ตอบข้อหารือของคณะกรรมการกองทุนฯ ว่า ประกาศสมาคมฯ ที่ ๒/๒๕๔๑ เป็นประกาศที่ทางการกำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐

๕. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ แจ้งให้สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพปรับปรุงประกาศสมาคมฯ ที่ ๒/๒๕๔๑ ตามแนวทางของรัฐมนตรี กล่าวคือ เปลี่ยนจาก “การคำนวณเป็นราคาตลาด” เป็น “ให้ใช้มูลค่าตามบัญชี” โดยรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๑

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงขอหารือเพิ่มเติมว่า

(๑) หนังสือของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๐๖๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑ และ ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ ถือเป็นหลักเกณฑ์หรือคำสั่งตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ เนื่องจากประกาศสมาคมฯ ฉบับดังกล่าวสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้มอบอำนาจให้สมาคมฯ เป็นผู้ออก

(๒) หากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนประสงค์จะให้ความเห็นชอบการแก้ไขประกาศสมาคมฉบับดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแก้ไขประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จะขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ เป็นข้อกำหนดของสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเกี่ยวกับ

หลักการบัญชีและวิธีการคำนวณมูลค่าของหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามมาตรา ๑๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ บัญญัติว่า การจัดการและค่าใช้จ่ายในการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งข้อ ๓^๒ และข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการเงินกองทุนและการตีราคาหลักทรัพย์ไว้ ประกอบกับข้อ ๒.๔^๓ ของประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เพิ่มประเภทผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้กำหนดให้ผู้จัดการกองทุนต้องเป็นสมาชิกของสมาคมที่กลุ่มผู้จัดการกองทุนรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และต้องปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบที่สมาคมและนายทะเบียนกำหนดทุกประการ

เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔^๔ โดยพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติให้ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และมาตรา ๑๓๔^๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

^๑ มาตรา ๑๔ การจัดการและค่าใช้จ่ายในการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ ข้อ ๓ การจัดการเงินของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้
ฯลฯ

(๒) กองทุนต้องลงทุนหรือมีไว้ซึ่งสินทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(ก) เงินสด เงินฝากธนาคาร หรือบัตรเงินฝากที่ธนาคารเป็นผู้ออก
(ข) พันธบัตรของรัฐบาล ตั๋วเงินคลัง หรือพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย
(ค) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่รัฐวิสาหกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นเป็นผู้ออก
(ง) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๔ การตีราคาหลักทรัพย์เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อ ๓ ให้ถือราคาทุนรวมทั้งค่านายหน้าที่ยจ่ายไปเพื่อให้ได้หลักทรัพย์นั้นมา

^๓ ข้อ ๒.๔ เมื่อได้รับอนุญาตให้เป็นผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้ว จะต้องเข้าเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมที่กลุ่มผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และต้องปฏิบัติงานอยู่ในระเบียบที่ชมรมหรือสมาคมและนายทะเบียนกำหนดทุกประการ

^๔ มาตรา ๑๔ ในการจัดการกองทุน ให้ผู้จัดการกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ด้วย

^๕ มาตรา ๑๓๔ ในการจัดการกองทุนส่วนบุคคล บริษัทหลักทรัพย์ต้องจัดให้มีผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลโดยความเห็นชอบของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคล ให้นำความในมาตรา ๑๓๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่าผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลต้องจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด แต่เพื่อให้การจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สามารถจัดการกองทุนที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับ^๖ ให้เป็นไปโดยต่อเนื่อง มาตรา ๑๕^๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับผู้จัดการกองทุนที่มีลักษณะดังกล่าวให้ยังคงจัดการกองทุนได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิมให้มีมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ใกล้เคียงกับผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาตรา ๑๕^๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ^๙ มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ให้ผู้จัดการกองทุนปฏิบัติเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ มาตรา ๑๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบรรดากฎกระทรวงที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการกองทุน ฯลฯ ให้ยังคงใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิมได้

ให้ผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลดำเนินการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๓)

^๗ มาตรา ๑๕ ให้ผู้จัดการกองทุนที่ได้รับแต่งตั้งให้จัดการกองทุนที่ลูกจ้างและนายจ้างตกลงกันจัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจัดการกองทุนดังกล่าวได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้จัดการกองทุนและการจัดการกองทุน รวมทั้งบทกำหนดโทษในเรื่องดังกล่าวที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนในระหว่างเวลาดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนตามวรรคหนึ่งนายทะเบียนอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขให้ผู้จัดการกองทุนต้องปฏิบัติเพิ่มเติมได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^๙ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การแต่งตั้งนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๓

^{๑๐} มาตรา ๑๕ บรรดากฎกระทรวงที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการกองทุน ประกาศกระทรวงการคลัง ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คำสั่ง และหนังสือเวียนเกี่ยวกับการจัดการกองทุน ให้ยังคงใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีเช่นเดียวกัน

จากหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิมให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกาศสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เพิ่มประเภทผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ โดยนายทะเบียนสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนเพิ่มเติมได้เท่านั้น ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิมมีมาตรฐานใกล้เคียงกับผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคล ตามนัยมาตรา ๑๓๔^{๑๑} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

และโดยที่การออกประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๓/๒๕๔๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ เป็นการปฏิบัติตามหนังสือและประกาศของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังซึ่งเป็นนายทะเบียน (เดิม) ที่กำหนดให้ผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต้องเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและต้องปฏิบัติตามระเบียบตามที่สมาคมกำหนดไว้ ประกาศสมาคมฉบับดังกล่าวจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามมาตรา ๑๕^{๑๒} และมาตรา ๑๘^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ยังคงใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิมได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ดังนั้น การแก้ไขข้อ ๓^{๑๔} (๓) ของประกาศสมาคมฉบับดังกล่าวเกี่ยวกับการตีราคาพันธบัตรรัฐบาลและตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลัง คำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย เพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ จากคำว่า “ให้ใช้มูลค่าตามบัญชี” เป็น “ให้ใช้มูลค่ายุติธรรม” จึงเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิม ซึ่งมาตรา ๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มิได้บัญญัติให้อำนาจนาย

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น

^{๑๔} ข้อ ๓ พันธบัตรรัฐบาล และตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่กระทรวงการคลัง คำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การคำนวณมูลค่าเพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ ให้ใช้มูลค่าตามบัญชี

ทะเบียนทำการแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีอยู่เดิมภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงไม่มีอำนาจแก้ไขประกาศสมาคมฉบับดังกล่าว เนื่องจากไม่เป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทเฉพาะกาลตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทั้งนี้ จนกว่าระยะเวลาหนึ่งปีตามบทเฉพาะกาลจะได้ล่วงพ้นไปแล้ว

ประเด็นที่สอง หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๐๖๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑ เรื่อง การตีราคาหลักทรัพย์ และหนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ถือเป็นหลักเกณฑ์หรือคำสั่งตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ นั้น เห็นว่า หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๐๖๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๑ เรื่อง การตีราคาหลักทรัพย์ เป็นหนังสือของผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะนายทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ^{๙๔} เพื่อตอบข้อหารือของคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเกี่ยวกับอำนาจในการออกประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๒/๒๕๔๑ โดยชี้แจงว่า ประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนฉบับดังกล่าวมีความถูกต้องตามกฎหมายโดยรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และขอให้สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชี้นำประกาศดังกล่าวเพื่อใช้บังคับกับสมาชิกต่อไป และให้แจ้งต่อสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนที่มีข้อสงสัยทราบด้วย

สำหรับหนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๐๕/๗๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๑ เรื่อง การปรับปรุงหลักเกณฑ์การตีราคาหลักทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นหนังสือของนายทะเบียนเพื่อแจ้งให้สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพปรับปรุงแก้ไขประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๒/๒๕๔๑ ในส่วนที่รัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติม

จะเห็นได้ว่าหนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทั้งสองฉบับเป็นหนังสือเวียนของนายทะเบียนเกี่ยวกับการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพื่อแจ้งให้สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติตาม ดังนั้น หนังสือสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทั้งสองฉบับจึงเป็นหลักเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้บังคับบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๘^{๙๕} แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยยังคงมีผลใช้บังคับกับผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ได้รับการแต่งตั้งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้ต่อไปอีกไม่เกินหนึ่งปี

ประเด็นที่สาม หากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนประสงค์จะให้ความเห็นชอบร่างประกาศสมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๑/๒๕๔๓ ที่ได้แก้ไขประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ร่างประกาศ

^{๙๔} ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๑

^{๙๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๐, ข้างต้น

สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ที่ ๑/๒๕๔๓ เป็นร่างประกาศที่สมาคมผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขความในข้อ ๓^{๙๙} (๓) ของประกาศสมาคมฯ ที่ ๓/๒๕๔๑ โดยนำหลักเกณฑ์ตามข้อ ๔^{๑๐๐} (๓) มาใช้บังคับแทน กล่าวคือ การคำนวณมูลค่าเพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิจากคำว่า “ให้ใช้มูลค่าตามบัญชี” เป็น “ให้คำนวณเป็นราคาตลาด” ซึ่งนายทะเบียน (ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ยังมิได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

การที่ร่างประกาศสมาคมฯ ที่ ๑/๒๕๔๓ ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดิม จากการใช้มูลค่าตามบัญชีเป็นการให้คำนวณเป็นราคาตลาด ซึ่งมาตรา ๑๕^{๑๐๑} วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๑๓๔^{๑๐๒} วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้นายทะเบียนอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้ผู้จัดการกองทุนต้องปฏิบัติเพิ่มเติมได้ในกรณีที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนเท่านั้น มิได้บัญญัติให้อำนาจนายทะเบียนทำการแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการกองทุนของผู้จัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่มีอยู่เดิมภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในฐานะนายทะเบียนจึงไม่มีอำนาจให้ความเห็นชอบร่างประกาศสมาคมฯ ที่ ๑/๒๕๔๓ จนกว่าจะพ้นระยะเวลาหนึ่งปีตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

^{๙๙} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๔, ข้างต้น

^{๑๐๐} ข้อ ๔ พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และหุ้นกู้ ทั้งที่จดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การคำนวณมูลค่าเพื่อนำไปใช้คำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามลำดับดังนี้

(ก) พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และหุ้นกู้ ที่เสนอขายแก่ประชาชนครั้งแรก ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะได้มาในราคาที่เสนอขายแก่ประชาชนครั้งแรก หรือในราคาที่สูงหรือต่ำกว่าราคาที่เสนอขายแก่ประชาชนครั้งแรก ให้ใช้อัตราผลตอบแทนที่เสนอขายแก่ประชาชนครั้งแรก มาคำนวณเป็นราคาตลาด (Clean Price) และบันทึกดอกเบี้ยรับตามระยะเวลาที่พึงรับ และเปลี่ยนเป็นใช้อัตราผลตอบแทนของตลาดครั้งสุดท้าย (Market Yield) มาคำนวณเป็นราคาตลาด เมื่อหลักทรัพย์นั้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์และบันทึกดอกเบี้ยรับตามระยะเวลาที่พึงรับ

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^{๑๐๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔